

Svar på høringsutkast rundt reguleringen av leppefiske 2017

Viser til høringsutkast som ble utstedt av fiskeridirektoratet 24.02.2017, ref (17/2453).

Innledningsvis vil vi understreke at vi er positive til at man prøver å forvalte bestanden av leppefisk for å sikre bærekraftig fiskeri i årene som kommer. Med årlig tilvekst i flåten på over 10%, er en nødt til å gjøre grep for å sikre både bestanden og økonomien i fisket, og det er liten tvil om at artene beskattes hardt i enkelte områder.

Vi er fornøyde med arbeidet som legges ned, men ønsker å komme med noen punkter vi håper kan vurderes i en fremtidig regulering.

- Vi mener en kvote på 100.000 fisk per fartøy er for mye, hvis fiskeperioden ikke begrenses. Mange av de som fisket mindre fisk i fjor da fisket stengte tidlig september i fjor, vil kunne doble fangstene sine i år dersom man kan fiske til november. Resultatet vil kunne være et alt for høyt uttak sett imot anbefalingene fra HI. Vi mener derfor det på noe sett å vis bør finnes et tak som sikrer at bestanden ikke kan overfiskes.

- For å sikre et økonomisk grunnlag og god tilgang på fisk, mener vi det bør legges til rette en grunnkvote for alle som vil fiske leppefisk, for eksempel 35.000 fisk. Denne er tenkt som en «garanti» alle deltakere vil få som i annet fiskeri i åpen gruppe. Videre foreslår vi en løsning hvor grunnkvoten kan bygges på, basert på historisk fangs ved hjelp av en faktor som ganges med fjoråret eller evt. snittet av tidligere års fangster. Dette sikrer at de som har satset og investert i tidligere år, vil få samme mulighet også fremover, samtidig som det er åpent for at nye aktører slipper inn. Man vil da i praksis ha båtkvoter som sikrer at fisket blir mindre intensivt, og fiskeperioden og dermed tilgangen på fisk for oppdrettere lengre og kvaliteten forhåpentligvis bedre. Med slike "kvoter" vil det være aktuelt for fiskere å ta på seg oppdrag knyttet til gjenfangst i anlegg, noe som ved «kappfiske» ikke vil lønne seg. Faktoren mener vi kan settes ulikt innenfor de 3 regionene som ble innført under fjorårets totalkvoteløsning.

- Faktoren bør settes ut ifra en «totalkvote» i de 3 regionene, som vil sikre at man har kontroll over beskatningen og vil kunne styre denne på et overordnet nivå. For eksempel vil en kunne begrense uttaket til for eksempel 5 millioner fisk i sør-norge om ønskelig ved bruk av faktoren. Et tenkt eksempel for en som har fisket 160.000 fisk i fjor, og med en faktor 0,5 (tilfeldig valgt), vil kvoten for 2017 bli: $35.000 \text{ (grunnkvote)} + 0,5 \times 160.000 = 105.000 \text{ fisk}$. Faktor settes ved å ta: $(\text{totalkvote} - (\text{antall fartøy} \times \text{grunnkvote})) / \text{totalkvote}$. Kan settes på landsbasis eller regionsnivå. Så lenge faktoren blir under 1 (som den garantert vil bli) vil de som fisker mest måtte ta den største reduksjonen i antall fisk. Man kan også ha høyere/lavere garantikvote, og faktoren vil endres tilsvarende.

- Vi mener ingen skal eie disse faktorene (spekulasjon), og at dersom en fisker slutter, går hans del av kvoten tilbake i "fellespotten" og gir en økt faktor for gjenværende fiskere. Ved en faktorløsning vil både fiskerne og kjøperne dessuten kunne styre uttaket etter behov og ønske uten at noen part taper på dette. Da unngår en overflod i markedet i perioder, slik man så i fjor når noen oppdrettere var nødt til å ta leppefisk til lager for å sikre seg fisken de trengte fremover i tid.

- Ingen begrensninger i antall fartøy per rederi. En begrensning vil i praksis kun føre til kostbare omstruktureringer for rederiene, og i verste fall oppsigelser av ansatte. Det er flåten som leverer jevnt og forutsigbart, og som gjerne driver med det beste utstyret, som i høyeste grad vil bli rammet her. Jeg tror det kan føre til underskudd på fisk særlig i noen regioner. I tillegg vet vi at en del fiskere har 2 båter å veksle mellom til ulike typer fiskeri (ruser, teiner etc.) Dessuten har mange også en "reservebåt" for å kunne oppfylle kravet om daglig røkting dersom hovedbåten får driftsstans. Det bør uansett åpnes for at båten som tidligere har vært i bruk, fortsatt for mulighet til det.

- Kvoten på ungdomsfiske bør økes fra dagens 50.000,- til 100.000 kr per år. Disse unge er fremtiden og det bør det legges til rette for. 50.000,- holder for mange bare i 1-2 uker, og er en for lav sum til å dekke løpende utgifter og investeringer når mulighetene er mye større. Dette er gjerne ungdom som bygger seg opp til å starte større satsning etter endt skolegang. Vi mener det er viktigere å legge til rette for at ungdommen får fiske, fremfor pensjonister som i dag nesten fisker ubegrenset.

- Fisket bør starte 10 juli i sør, 20 juli i vest og 1 aug i «nord». Dette vil også være med å spre fisketrykket, og fordele fisken utover en lengre periode.

- Redskapsbegrensning i sør bør økes til 150 redskaper. Bakgrunnen for redskapsbegrensningen er at ikke vestlendinger skal fiske i sør. Med en begrensning på 150 teiner vil det fortsatt ikke være aktuelt for vestlendinger å fiske i sør, samtidig som det gir muligheter for fiskerne i sør til å drive større og mer effektivt. Dette gjelder spesielt i perioder med dårlige fangstforhold, hvor det fanges lite. Da går det lenger tid mellom hver gang det er nok fisk til å kjøre ett lass, og resultatet er lengre lagring og dårligere kvalitet. Fiskerne i sør tilpasser i stor grad redskapsmengden etter hvor godt fiskeriet er.

- Det bør være en refordeling ut ifra «totalkvoten» enten på regions eller nasjonalt nivå, etter ca 2 måneders fiske. Dette sikrer at man vil kunne fiske opp kvoten og sikre oppdrettere fisk i siste del av september og begynnelsen av oktober.

Vi håper direktoratet vil vektlegge disse punktene ved utarbeidelse av årets regulering.

Vi har også et sterkt ønske om at direktoratet i år kan legge frem en gjennomtenkt og fremtidsrettet regulering vi kan benytte i mange år fremover (feks. kun justere via endrede faktorer). Både fiskere, oppkjøpere og utstyrproducenter er avhengige av en regulering som er forutsigbar og som kan brukes i mange år fremover. Årlige vesentlige endringer, og sen avgjørelse rundt reguleringen skaper usikkerhet og gjør at flere ikke tørr å investere i båter og utstyr.

Mvh. Tom Sevland og Inge Salvesen